

64. Een Verslype in Amerika

Tijdens de jaren voor de eeuwwisseling en deze voor de Eerste Wereldoorlog vertrokken duizenden jonge West-Vlamingen naar Amerika om daar hun geluk te beproeven en hier hun in vele gevallen penibele levensomstandigheden achter te laten. Eén van hen was een geboren en getogen Pervijzenaar en het is maar per toeval dat ik wat ik hierna schrijf ben te weten gekomen. Alles begon met een e-mail die ik ontving van een afstammeling van die Pervijzenaar die zocht waar Pervyse lag, de geboorteplaats van zijn grootvader.

Van het één kwam het ander en tenslotte kon ik het leven van de emigrant naar Amerika in grote trekken reconstrueren. Dit hierna is het resultaat.

Alles begin te Pervijze op de wijk Schoorbakke daags voor Kerstdag van het jaar 1884. Op die dag, om vijf uur in de namiddag komt August Verslype, echtgenoot van Louisa Dewilde, aangifte doen van de geboorte van zijn zoon Exyde Emilius Verslype. Het kind werd geboren dezelfde dag om 10 uur in de voormiddag. August en Louisa zijn beiden werklieden op Schoorbakke en wonen daar sedert hun huwelijk tien jaar eerder in 1874. Hij is afkomstig van Esen en ver verwant met de Verslype's die nu nog te Pervijze wonen.

Exyde Verslype groeit op en eens hij oud genoeg is om te gaan werken, moet dat ook gebeuren want het leven is hard in die tijd voor gewone werkmensen. Waarschijnlijk wisselen de werkgevers zich met de regelmaat van de klok af want in die tijd gingen velen werken bij boeren in de streek. Zo heb ik in het oudst bewaard gebleven bevolkingsregister van Pervijze teruggevonden dat Exyde op 17 juli 1905 werd uitgeschreven naar Slijpe. Het jaar nadien, op 29 oktober 1906 kwam hij terug naar Pervijze, echter met als vorig adres de Westhoekstraat in Wulpen. Bewijs dat de werkgevers zich afwisselden.

Cl. C. C.R.		MANIFEST		Part of <i>Walt. Can.</i>	Date <i>10/2/13</i>	Serial No. <i>266-87-27</i>
Family name		Given name		Accompanied by		
<i>VERSLYPE</i>		<i>EXYDE-EMILE</i>				
C.I.V. No.	Place and date of issue	Section and subdivision	Quota country charged	R.P. No.		
<i>627</i>		Act of 1924		P.V. No.		
Place of birth (town, country, etc.)		Age	Sex	M.	S.	Occupation
<i>Pervijze Belgium</i>		<i>29 Yrs.</i>	<i>m.</i>			<i>lab.</i>
Language of exemption		Race	Nationality	Last permanent residence (town, country, etc.)		
		<i>Flemish Belg.</i>	<i>Walt. Can.</i>			
Name and address of nearest relative or friend in country whence alien came						
<i>Mo: Louise Dewilde; Croyse Belg.</i>						
Ever in U.S.		From	To	Where	Passage paid by	
<i>No.</i>					<i>No.</i>	
Destination, and name and complete address of relative or friend to join there						
<i>Marquette Mich; Can; Sr. M. Jandroy; St. John Baptiste Church</i>						
Money shown	Ever arrested and deported, or excluded from admission			Purpose in coming and time remaining		
<i>65.</i>	<i>No.</i>			<i>Perm.</i>		
Head tax status	Height	Complexion	Hair	Eyes	Distinguishing marks	
	<i>5 Ft. 6 In.</i>	<i>OK.</i>	<i>br. br.</i>		<i>165</i>	
Seaport and date of landing, and name of steamship					Con. Im. identification card No.	
<i>Que. 8/12. St. Montrose</i>						
Records by	Previously examined at	Date	Previous disposition	Present disposition, P. I.	Arrived by	
<i>MA.P.</i>					<i>C.P.R.</i>	
U.S. DEPARTMENT OF LABOR, Immigration and Naturalization Service. Form 54b.						
14-3140						

Het 'ship manifest' met de reisgegevens

Kort nadien, op 25 november 1908 overlijdt zijn vader, slechts 63 jaar oud. Zijn moeder blijft achter met haar dochter Augusta en haar beide zonen Exyde en Henri. In 1910 huwt Augusta zodat moeder

Louisa achterblijft met haar beide zonen. Voor Exyde, ondertussen reeds 28 jaar en nog steeds niet van de straat geraakt, is de tijd rijp om andere oorden op te zoeken. Waarschijnlijk tot groot verdriet van zijn moeder, ondertussen 62 jaar geworden, maakt hij plannen om in navolging van zoveel andere West-Vlamingen, de oversteek te wagen naar het nieuwe continent. Velen gingen hem voor naar de Verenigde Staten, Exyde echter, waagt de stap naar Canada. Kende hij daar iemand ? Misschien wel maar zekerheid daaromtrent is er niet.

Eind Juni 1912 trekt hij eerst naar Antwerpen om van daaruit een boot te nemen naar Liverpool. Daar scheept hij in de laatste dagen van juni in op de SS Montrose, een boot van de Canadian Pacific Steamship Company, die hem na een reis van 10-11 dagen zal afleveren in Montreal - Canada. Daar gekomen blijft hij in de streek van Montreal gedurende een groot half jaar werken als landbouwknecht. Dan breekt een nieuwe episode aan in zijn leven. Per trein trekt hij ongeveer 1000 kilometer oostwaarts tot hij aankomt in Sault Saint Marie in de staat Michigan in de Verenigde Staten. Volgens het document opgesteld bij het oversteken van de grens tussen Canada en de Verenigde Staten is hij op weg naar Marquette in Michigan, naar zijn neef Father Mathias Jodocy van de Saint John the Baptiste Church. The Saint John the Baptiste church was een volledig Franstalige Canadese parochie.

Eerst een nader woordje uitleg omtrent die father Mathias Jodocy. Alles lijkt erop te wijzen dat Exyde deze persoon aanduidde als neef, enkel en alleen om een contactpersoon te hebben. Deze priester was in de streek een aanspreekpunt voor vele Belgen. Zelf was hij in Amerika aangekomen omstreeks 1897. Hij was pastoor van de Saint John's Catholic Church gedurende 43 jaar en hij overleed in Marquette in 1951. Hij was afkomstig van een Ardens dorpje Ourthe in de provincie Luxemburg en hij had nog een broer wonen in Gladstone Michigan die boekhandelaar was.

Nu gaan we verder met het levensverhaal van onze Exyde Verslype. Hij komt op 10 maart 1913 aan in Sault Saint Marie - Michigan, een klein kuststadje aan één van de grote meren. Vandaar is het nog ongeveer 270 kilometer meer naar het oosten naar Marquette - Michigan.

Kort nadien breekt de oorlog uit en zal Exyde ook wel via-via vernomen hebben dat zijn geboortegrond een slagveld geworden is. Terugkeren naar België is nu volledig uitgesloten en contact met zijn moeder zal hij gedurende jaren niet meer gehad hebben. Heeft hij nog ooit contact gehad met zijn moeder ? Goed mogelijk dat ze elkaar nooit meer gehoord of gezien hebben. Exyde probeerde ondertussen verder een bestaan op te bouwen, eerst op zijn eentje. De jaren verstreken echter en hij was ondertussen toch al halverwege de 30 en nog steeds zonder vrouw. Daar komt in 1920 echter verandering in. Hij maakt kennis met een weduwe met drie kinderen die wonder boven wonder ook van Belgische afkomst is. Hoe een dubbeltje rollen kan.

Zijn toekomstige echtgenote, Eugenia Mattheeuws, was op 5 april 1913 aangekomen met de SS Zeeland in de haven van Ellis Island te New York met haar toenmalige echtgenoot Louis Bouillon en hun twee kinderen Maria en August. Eugenia was geboren te Knokke (net als haar man en kinderen) op 14 maart 1890 als dochter van Constant Mattheeuws en Elodie Veyts. In 1916 kreeg ze met Louis Bouillon nog een derde kind René en in de tussenperiode van 1916 tot 1920 overleed haar man. Ze maakte kennis met Exyde Verslype en op 10 augustus 1920 traden ze in het huwelijk. Ze gingen wonen in Kipling - Michigan, ook een beetje in dezelfde streek, een 100-tal kilometer van Marquette.

1922 werd een belangrijk jaar voor Exyde. Het begon al op 9 januari : hij werd officieel Amerikaan. Hij kreeg een voornaam uitzienend document getiteld 'Certificate of Naturalization' in handen waardoor hij zich Amerikaans staatsburger mocht noemen. Dit mooie document weet ons nog meer te vertellen over Exyde zelf : hij was 5 ft en 8 inches groot wat overeenkomt met ongeveer 1 m 72 cm., hij had bruine ogen en bruin haar en was blank van huidskleur. Andere bijzondere kenmerken waren er niet. Ook vermeldt het document nog dat hij voorheen een Canadees staatsburger was, sedert wanneer is niet gekend. Nog datzelfde jaar bevalt Eugenia van een eerste kindje van haar en Exyde : Elisabeth Verslype wordt geboren te Kipling op 18 oktober 1922.

No. 1574988

To be given to the person Naturalized.

UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE
BUREAU OF NATURALIZATION

Petition, Volume 18, Number 1295
Description of holder. Age, 38 years; height, 5 feet, 8 inches; color, sallow; complexion, fair; color of eyes, brown; color of hair, brown; visible distinguishing marks, None

Name, age and place of residence of wife, Engyde M. - 29 - Kipling
Name, ages and places of residence of minor children, Mary - 10 yrs - Kipling
John - 7 yrs - 5 yrs - All reside at Kipling Mich.

ORIGINAL

State of Michigan, County of Delta } ss. Engyde Kerslype (Signature of holder)

Be it remembered, that Engyde Kerslype, Sheriff, then residing at number _____ Street, Town of Kipling, State of Michigan, who, previous to his naturalization was a subject of Canada, having applied to and been admitted a citizen of the United States pursuant to law, and also a GENERAL Court of _____ held at Escanaba, Mich., on the 9 day of Jan in the year of our Lord nineteen hundred and 22, the court having found that the petitioner had resided continuously within the United States for at least five years and in this country for at least one year immediately preceding the date of the filing of his petition, and that said petitioner intends to reside permanently in the United States, that in all respects complied with the law in relation thereto, and that he was entitled to be so admitted, it was thereupon entered by the said court that he be admitted as a citizen of the United States of America.

In testimony whereof the seal of said court is hereunto affixed on the 9 day of Jan in the year of our Lord nineteen hundred and 22, and of our Independence the one hundred and 76

Albert K. Pezin

CLERK OF THE COURT OF NATURALIZATION

'Certificate of Naturalization'

Dan blijft het een tijdlang stil maar in september 1929 is het opnieuw zover : Elisabeth krijgt een zusje Janette.

Ondertussen hebben Exyde en Eugenia een eigendom gekocht in Saint Nicholas – Michigan, een klein onooglijk plaatsje, op geen enkele kaart terug te vinden maar gelegen bij de stad Escabana. De tijden zijn echter slecht, het zijn de jaren van de zogenaamde Grote Depressie en alsof dat nog niet voldoende is, wordt Eugenia ook nog ziek. De diagnose is verschrikkelijk : ze heeft borstkanker. Op 22 december 1931 gebeurt het onvermijdelijke : ze sterft en Exyde blijft achter met zijn beide dochters en zijn pleegkinderen. Ondanks alle tegenslagen geeft Exyde niet op en staat hij verder garant voor de opvoeding van zijn kinderen. Met behulp van een speciale maatregel in het leven geroepen om de mensen aan een minimum aan werk te helpen, kan hij verder het hoofd boven water houden. Hij is tewerkgesteld bij het WPA – het Works Progress Administration – waar hij helpt bij het aanleggen en verbeteren van wegen, bruggen, publieke gebouwen, parken en luchthavens.

Hij blijft nog jaren wonen bij zijn jongste dochter Janette en tot zijn overlijden op 14 april 1967, op de leeftijd van bijna 83 jaar, woont hij in een rusthuis in Wells – Michigan. Hij wordt begraven in Gladstone – Michigan op de Fernwood Cemetery.